

การศึกษาความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

The Need Analysis of The Further Study in The Bachelor of Art Curriculum a Major in Judicial
Administration Humanity and Social Science Faculty Petchabun Rajabhat University.

อภิรักษ์ ทะสุนทร¹ และณัฐวุฒิ สุทธิประภา²

Apinan Thasunthorn¹ and Nattawut Suthiprapa²

^{1,2}อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

^{1,2}Lecturer from the Faculty of Humanities and Social Sciences Phetchabun Rajabhat University

Corresponding Author Email: kingkongfc1@gmail.com

Received: 7 June 2021

Revised: 13 July 2021

Accepted: 17 July 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดพิจิตร จำนวน 210 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษาต่อ ได้แก่ 1.1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาคือ 1.2) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 และ 1.3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 1.4) กำลังศึกษาสายสามัญที่ศึกษา ศิลป-สังคม คิดเป็นร้อยละ 31.4 โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสม (G.P.A) อยู่ระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 46.7 1.5) ส่วนใหญ่มีแหล่งทุนการศึกษาจากบิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 70 1.6) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.6 และมีภูมิลำเนาใน จังหวัดพิจิตร คิดเป็นร้อยละ 22.4 2.) มีความต้องการเข้าศึกษาสาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับ ระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.36) โดยการเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 2.1) เห็นสมควรว่าควรที่จะเปิดหลักสูตรศิลปศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.45) 2.2) มีความสนใจเข้าศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.41) 2.3) หลักสูตรนี้จะทำให้มีอาชีพที่ดีหลังสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.40) 2.4) หลักสูตรนี้เป็นที่ ต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.29) และ 2.5) หลักสูตรนี้มีความเหมาะสมใน ด้านการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.28)

คำสำคัญ: ความต้องการศึกษาต่อ, การจัดการกระบวนการยุติธรรม, หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

Abstract

The research had a purpose to study the need of the further study in The Bachelor of Art Curriculum, a Major in Judicial Administration of Humanity and Social Science Faculty, Phetchabun Rajabhat University. The research conducted with a descriptive quantitative methods by using a questionnaire as a Research Instrument. Sample was 210 high school students in Petchabun and Pichit Province. Data was analyzed by Percentage, Mean, and Standard Deviation. The result found 1) the interested group were; 1.1) 127 12th grade students

($p=60.5$); 1.2) 51 11th grade students ($p=23.4$); 1.3) 32 10th grade students ($p = 15.2$); and 1.4) Art and Social Study Major high school student ($p = 31.4$). Most GPAX of the interested group was 3.01 – 3.50. Almost the interested group were self-fund. Most domicile of the Interest group were located in Phetchabun ($p = 77.6$) while some were located in Pichit ($p = 22.4$). 2.) Overall, the demand for admission to the Bachelor of Art Curriculum, a Major in Judicial Administration is at the level of “highest level” ($\bar{x} = 4.36$), rated average from highest to lowest as follows: 2.1) It is appropriate to open a Bachelor of Art Curriculum, a Major in Judicial Administration at the highest level ($\bar{x} = 4.45$) 2.2) Interested in studying at the highest level ($\bar{x} = 4.41$) 2.3) This Curriculum will give you a good career after graduation at the highest level ($\bar{x} = 4.40$) 2.4) This Curriculum is in demand in both government and private labor markets at the highest level ($\bar{x} = 4.29$) and 2.5). This Curriculum is appropriate in terms of teaching and learning in accordance with the current social conditions at the highest level ($\bar{x} = 4.28$)

Keywords: The Need Analysis of the Further Study, Judicial Administration, Bachelor of Art Curriculum

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีพันธกิจหลักประการหนึ่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 คือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม คุณภาพ และสมรรถนะ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งมีกรอบการพัฒนาที่สอดคล้องกับภาพอนาคต ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ซึ่งกำหนดพันธกิจในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และคุณธรรม สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยกระบวนการยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญของรัฐในการสร้างความ เป็นธรรมและความสงบเรียบร้อยของสังคม นอกจากนี้ยังเป็นกฎเกณฑ์กติกาและผู้รักษากฎเกณฑ์กติกาทุกกลไกของรัฐ ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวกระบวนการยุติธรรมต้องมีคุณภาพ เป็นที่เชื่อถือของประชาชนจึงจะสามารถสร้างความสงบเรียบร้อย และความเป็นธรรมในสังคมได้อย่างยั่งยืน รัฐจึงจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง มีสมรรถนะเท่าทัน ความซับซ้อนของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ กระบวนการยุติธรรม หมายถึง วิธีการที่รัฐให้ความยุติธรรมแก่พลเมืองผู้มีบรรทัดดี หมายถึง การฟ้องร้องกันในศาลโดยผ่านองค์การหรือสถาบันต่าง ๆ นับตั้งแต่เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ ทนายความ ศาล และราชทัณฑ์ (วลีขจร เดชกุญชร, 2543, น.42) กระบวนการ ยุติธรรมนั้นไม่ได้หมายถึง เพียงการใช้อำนาจของหน่วยงานต่าง ๆ แต่เป็นการให้บริการประชาชน โดยอำนาจความยุติธรรม และรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยใช้กระบวนการที่ชอบธรรมตามกฎหมาย (ภูมินทร์ บุตรอินทร์, 2556, น.5) ปัญหาของกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นใน กระบวนการยุติธรรม การแก้ไขความขัดแย้งในสังคมให้เป็นธรรมในทางกฎหมายแก่บุคคล โดยบุคลากรและองค์กรหรือ สถาบันต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ในการออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ทนายความ ศาล กระทรวงยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์ (ประดิษฐ์ แป้นทอง, 2558, น.71) การเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งซึ่งถูกรับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่า ด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil, and Political Rights) (อติป จันทนโรจน, 2561, น.32) ยังต้องมีมาตรการที่ให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่เข้าไป เกี่ยวข้องในกระบวนการในทุกขั้นตอนด้วย เป็นการสร้างหลักประกันสำหรับประชาชนว่ารัฐซึ่งเป็นผู้อนุญาตความยุติธรรมโดยผ่าน

องค์กรต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม นอกจากจะไม่กระทบกระเทือนต่อประสิทธิภาพของกระบวนการในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมแล้ว ยังจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อถือศรัทธาในกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นหัวใจของความสำเร็จของกระบวนการยุติธรรมด้วย (กิตติพงษ์ กิตยารักษ์, 2543, น.11) ในปัจจุบันสังคมไทยยังคงประสบปัญหาในทาง การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ซึ่งถือเป็นความเหลื่อมล้ำในกระบวนการทางสังคมอีกอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นการลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม) (1) ให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และมีกลไกช่วยเหลือประชาชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ รวมตลอดทั้งการสร้างกลไกเพื่อให้มีการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในสังคม (บุญศรี ไพรัตน์, 2560, น.79)

ด้วยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2560 ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการเตรียมบุคลากรก่อนเข้ากระบวนการยุติธรรม และการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อเป็นการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการหรือกลไกคัดเลือกและสรรหาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและการพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรมและจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยมี 2 แนวทางการเตรียมบุคลากรฯ ดังนี้

แนวทางที่ 1 การเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา 2) การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกรักความยุติธรรม แนวทางที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย 1) การกำหนดให้มี “ค่านิยมรวมของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม” 2) การกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้ โดยข้อ 1. ระบุว่า “ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาดำเนินโครงการหรือจัดทำหลักสูตรการศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง” ข้อ 2 ระบุว่า “ให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนสาขาวิชานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์หรือสาขาวิชาที่มีการผลิตบัณฑิตเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมพิจารณาพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนโดยบรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมไว้ในหมวดวิชาบังคับ”

ดังนั้น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้เล็งเห็นถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รวดเร็วในปัจจุบันทำให้จำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรที่เตรียมบุคลากรก่อนเข้ากระบวนการยุติธรรม เพื่อพัฒนาบัณฑิตที่มีศักยภาพ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลแบบบูรณาการทางสังคมศาสตร์ อาทิ ด้านการปกครอง การจัดการภาครัฐ และกฎหมาย สามารถเรียนรู้และรู้เท่าทัน ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งเป็นผู้ใฝ่ดีใฝ่รู้มีความเป็นผู้นำและบุคลิกภาพดีสู่สังคม จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงทำให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเห็นสมควรที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตด้านการจัดการกระบวนการยุติธรรม (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2565) ที่มีคุณภาพออกมารับใช้สังคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จึงต้องดำเนินการวิจัยการศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่มุ่งเน้นการบริหารหลักสูตรให้มีคุณภาพและตรงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่สังคม ตามมติคณะรัฐมนตรีและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่มีนโยบายการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการรับรองคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาความต้องการการศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำนวน 40 โรงเรียน และนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 30 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษาต่อ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดพิจิตร จำนวน จำนวน 210 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2565) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) การตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) การทดลองใช้แบบสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่า Reliability ของแบบสอบถาม ได้ค่า Reliability ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.94 มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไปกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ คณะผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2564 ถึงเดือนเมษายน 2564 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 คณะผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูลด้วยการตอบแบบสอบถามผ่านทาง Google Form จาก <https://forms.gle/8oMWdZ6No8nJg6t5> โดยส่งลิงค์แบบสอบถามให้กับนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำนวน 40 โรงเรียน และนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 30 โรงเรียน ที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดพิจิตร เพื่อนำข้อมูลที่ครอบคลุมสมบูรณ์จากการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยสถิติเชิงพรรณนา

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมาคือเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45.2 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 24.3 และกำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 15.2 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาสายสามัญที่ศึกษาศิลป์-สังคม คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาวิทย์-คณิต คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมาอีกศิลป์-คำนวณ คิดเป็นร้อยละ 22.9 และศิลป์-ภาษา คิดเป็นร้อยละ 21.4 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เกรดเฉลี่ยสะสม (G.P.A) อยู่ระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาเกรดเฉลี่ยสะสม (G.P.A) อยู่ระหว่าง 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 29 รองลงมาอีก เกรดเฉลี่ยสะสม (G.P.A) อยู่ระหว่าง 3.51 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.5 และเกรดเฉลี่ยสะสม (G.P.A) อยู่ระหว่าง 2.01-2.50 คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแหล่งทุนการศึกษาจากบิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) คิดเป็นร้อยละ 19 และญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 11 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.6 และมีภูมิลำเนาในจังหวัดพิจิตร คิดเป็นร้อยละ 22.4 ตามลำดับ

2. ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม สามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2565)	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
1. ข้าพเจ้ามีความสนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม	4.41	.67	มากที่สุด	2
2. ข้าพเจ้าเห็นว่าหลักสูตรนี้มีความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	4.28	.64	มากที่สุด	5
3. ข้าพเจ้าจะเลือกเรียนหลักสูตรนี้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน	4.29	.67	มากที่สุด	4
4. ข้าพเจ้าคิดว่าหลักสูตรนี้จะทำให้มีอาชีพที่ดีหลังสำเร็จการศึกษา	4.40	.68	มากที่สุด	3
5. ข้าพเจ้าเห็นสมควรว่าควรจะมีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม	4.45	.64	มากที่สุด	1
รวม	4.36	.76	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4.-ม.6) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.78) เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า เห็นสมควรว่าควรจะมีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.64) รองลงมา มีความสนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.67) รองลงมาอีก หลักสูตรนี้จะทำให้มีอาชีพที่ดีหลังสำเร็จ

การศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.68) รองลงมาอีกเลือกเรียนหลักสูตรนี้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.67) และลำดับสุดท้าย หลักสูตรนี้มีความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นหลักสูตรที่น่าเรียน เพราะอยากให้มีการเปิดหลักสูตรนี้ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เนื่องจากหลักสูตรมีกลุ่มวิชาที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มวิชากระบวนการยุติธรรมและกฎหมาย กลุ่มสังคมสงเคราะห์และสิทธิมนุษยชน กลุ่มรายวิชาจิตวิทยา และกลุ่มรายวิชาการบริหารการเมือง การปกครองและสังคม ผู้เรียนจะได้ไม่ต้องเดินทางไกล ประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงในจังหวัดและมีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ของสังคมไทย เมื่อสำเร็จการศึกษายกออกมาแล้วสามารถนำไปใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ ได้ และเข้ากับทุกคนในสังคมที่มีหลากหลายได้ไม่มีความขัดแย้ง ทำให้รู้จักคิดรู้จักทำเป็นขั้นเป็นตอนไปและเข้าใจถึงกระบวนการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และสามารถนำความรู้มาบริหารจัดการในครอบครัวและคนอื่นๆ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

การศึกษาความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.78) เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า เห็นสมควรว่าควรที่จะเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.64) รองลงมา มีความสนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.67) รองลงมาอีก หลักสูตรนี้จะทำให้มีอาชีพที่ดีหลังสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.68) รองลงมาอีกเลือกเรียนหลักสูตรนี้เพราะความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.67) และลำดับสุดท้าย หลักสูตรนี้มีความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

การศึกษาความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรมคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ในจังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดพิจิตร พบว่า มีความต้องการเข้าศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ “ระดับมากที่สุด” โดยส่วนใหญ่เห็นสมควรว่าควรที่จะเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม อีกทั้งยังมีความสนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม เพราะหลักสูตรนี้จะทำให้มีอาชีพที่ดีหลังสำเร็จ

การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางด้านการจัดการ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะด้านภาษา และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จะเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถต่อยอดเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศิริ แสงสุข (2547, น.80) ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง” พบว่า แรงจูงใจด้านการพัฒนางานในอาชีพ เกิดจากแรงจูงใจและความต้องการด้านอาชีพของนักศึกษา ต้องการความมั่นคงก้าวหน้าด้านอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนทักษะนำความรู้ไปพัฒนาตำแหน่งหน้าที่การงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเลื่อนตำแหน่งและหน้าที่และการงานที่มีส่วนกระตุ้นให้มาศึกษาต่อ นอกจากนี้การเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม เพราะความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลปราง ชื่นเงิน (2549, น. 108) ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี” พบว่า หลักสูตรจะต้องมีความหลากหลายและเปิดให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุดและเป็นหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย อีกทั้งยังเป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนจะต้องสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังเห็นว่าหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม มีความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศ สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรมจะช่วยให้ นักศึกษามีองค์ความรู้ มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการกระบวนการยุติธรรม ด้วยการบูรณาการความรู้และพัฒนาความรู้ที่เกิดจากทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล มาบริหารจัดการภายในท้องถิ่นหรือชุมชนได้อย่างเหมาะสม การศึกษาของหลักสูตรจึงให้ความสำคัญและมุ่งมั่นผลิตบัณฑิตทางการจัดการกระบวนการยุติธรรมที่มีทักษะทางวิชาการและเสริมทักษะในทางปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับการจัดการกระบวนการยุติธรรมให้นักศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย และเป็นการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการด้านการจัดการกระบวนการยุติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำฝน ลูกคำ (2555, น.32) ได้วิจัยเรื่องความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า ในปัจจุบันการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีบทบาทในการเรียนการสอนมากขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีแหล่งศึกษาเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรการศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันทางสังคมไทยและสังคมโลกในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้จากงานวิจัยใช้ปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

2.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สาขาวิชาการจัดการกระบวนการยุติธรรม เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลงได้เพราะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากหลายฝ่ายดังนี้ โดยคณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและนักเรียนในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดพิจิตร ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลงานวิจัยเป็นอย่างดี คณะผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ในระดับอุดมศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. (2543). *กระบวนการยุติธรรมบนเส้นทางของการเปลี่ยนแปลง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด.
- นวลปราง ชันเงิน. (2549). *ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. (รายงานผลการวิจัย). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- น้ำฝน ลูกคำ. (2555). *ความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- บุญศรี ไพรัตน์ (บ.ก.). (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. นนทบุรี: บริษัท ธนัการพิมพ์ จำกัด.
- ประดิษฐ์ แป้นทอง. (2558). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย. *วารสารกฎหมายคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. 8(16), 17-86.
- เพ็ญศิริ แสงสุข. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภูมินทร์ บุตรอินทร์. (2556). *การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: เพนไท.
- วิสิษฐ เดชกุญชร. (2543). *อนาคตกระบวนการยุติธรรมไทย: ปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนา*. ในกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ (บ.ก), *ทิศทางกระบวนการยุติธรรมไทยในศตวรรษใหม่*. (น. 42-47). กรุงเทพฯ: บริษัท ดีไซน์ จำกัด.
- อธิป จันทนโรจน์. (2561). อุปสรรคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*. 28(1) 31-44.